

EVANGELIUM EBIONITŮ

Evangelium Ebionitů (z hebr. Ewjóním - chudí) je druhotným názvem, který se ve starověké literatuře nepoužíval. Je možné, že spis byl znám pod jménem Evangelium dvanácti apoštolů, o němž se zmiňoval Origenés (185-253). Autor žil pravděpodobně v Palestině nebo Sýrii a dílo napsal mezi lety 100 až 160. Ebionité byli Židé, kteří věřili v Ježíše a dodržovali židovský Zákon. Odmítali učení Pavla z Tarsu a odvolávali se na původní apoštolskou tradici zastupovanou především apoštolem Petrem a Jakubem.

Židovský sedmiramenný svícen (tzv. menorah).

Evangelium Ebionitů bylo církevními představiteli zavrženo a systematicky diskreditováno. Jeho obsahu se ve svém obširném protikacířském díle "Panarion" (Lékárnička) věnoval Epifanios ze Salamíny (cca 315-403). Tento kyperský biskup na jinověrce nevybíravým způsobem útočil a musíme s lítostí konstatovat, že jeho kniha z roku 375 je dnes jediným pramenem, odkud můžeme o apokryfu čerpat souvislejší informace. Podle něj šlo o zkrácenou verzi Matoušova evangelia, což rozhodně nebyl správný úsudek. Z Epifaniova pamfletu je možné zpětně rekonstruovat sedm zlomků.

Ebionité vyzdvihovali Ježíšovo lidství a zpochybňovali tezi o neposkvrněném početí Panny Marie. Ježíš byl podobně jako v Listu Židům (5,5) a v některých rukopisech Lukášova evangelia (3,22) vyvolen za Božího Syna v okamžiku křtu, když "hlas z nebe pravil: 'Ty jsi můj milovaný Syn, v tobě jsem našel zalíbení. Já jsem tě dnes zplodil.'"

Zajímavý je rovněž náznak Ježíšova vegetariánství. Podle sedmého zlomku Ježíš odmítl jíst velikonočního beránka. Také Jan Křtitel nepojídal podle Ebionitů kobylinky, nýbrž "jeho pokrmem byl med divokých včel". Epifanios tvrdil, že Ebionité evangelium zfalšovali, protože nejedli maso.

ZLOMEK 1

Byl jeden člověk jménem Ježíš ve věku asi třiceti let, který si nás vyvolil. Když přišel do Kafarnaum, vstoupil do domu Šimona, zvaného Petr, a otevřel svá ústa a řekl: "Když jsem se procházel kolem Tiberiadského jezera, vyvolil jsem Jana a Jakuba, syny Zebedeovy, a Šimona a Ondřeje [a Filipa a Bartoloměje, Jakuba, syna Alfeova a Tomáše], Tadeáše a Šimona Zélótu a Jidáše Iškariotského a tebe, Matouše, když jsi seděl v celnici; zavolať jsem a následoval jsi mě. Bude vás dvanáct apoštolů na svědectví Izraeli."

ZLOMEK 2

Když Jan křtil, vyšli za ním farizeové a byli pokřtěni oni i celý Jeruzalém. Jan měl roucho z velbloudí srsti a kolem beder měl kožený pás. A jeho pokrmem byl med divokých včel, který měl chuť many jako koláč (smočený) v olivovém oleji.

ZLOMEK 3

Za dnů judského krále Heroda přišel Jan a křtil křtem k pokání v řece Jordánu. Říkalo se o něm, že je z rodu kněze Árona, syn Zachariáše a Alžběty. A všichni vycházeli za ním.

ZLOMEK 4

Když byl lid pokřtěn, přišel také Ježíš a byl od Jana pokřtěn. A když vystoupil z vody, otevřela se nebesa a uviděl Ducha svatého v podobě holubice, jak sestupuje a vstupuje do něho. A hlas z nebe pravil: "Ty jsi můj milovaný Syn, v tobě jsem našel zalíbení. Já jsem tě dnes zplodil." A to místo ihned obklopilo veliké světlo. Když to Jan uviděl, řekl mu: "Kdo jsi, Pane?" A znovu zazněl z nebe hlas a řekl mu: "Toto je můj milovaný Syn, v němž jsem našel zalíbení." Potom před ním Jan padl na zem a řekl: "Pane, prosím tě, pokřti ty mne." On se však bránil a řekl mu: "Připusť to, neboť takto je třeba všechno naplnit."

ZLOMEK 5

(Učedníci řekli:) "Hle, tvá matka a tvoji bratři stojí venku." *(Ježíš odpověděl:)* "Kdo je má matka a moji bratři?" A vztáhl ruku na učedníky a řekl: "Moji bratři a matka a sestry jsou ti, kdo konají vůli mého Otce."

ZLOMEK 6

(Ježíš řekl:) "Přišel jsem zrušit oběti a jestliže nepřestanete obětovat, neustoupí od vás hněv."

ZLOMEK 7

(Učedníci řekli:) "Kde chceš, abychom ti připravili k jídlu velikonočního beránka?" *(Ježíš odpověděl:)* "Netoužil jsem s vámi jíst toto maso velikonočního beránka."

ZDROJE

Dus J., Pokorný P., Neznámá evangelia - Novozákonní apokryfy I., Vyšehrad, Praha 2001

Early Christian Writings, Gospel of the Ebionites,
<http://www.earlychristianwritings.com/gospelebionites.html>

Wikipedia, Gospel of the Ebionites,
http://en.wikipedia.org/wiki/Gospel_of_the_Ebionites